

12 Temmuz 2014 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

37 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 12 Temmuz 2014 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2014-07-12>

Trafik ve Çevre Bilgisi

- Belgeleri eksiksiz olsa bile sürücü hangi durumda araç kullanmaktan men edilir?
 - Uyuşturucu madde etkisi altında araç kullanıyorsa
 - Taşıma sınırından fazla yolcu almışsa
 - Taşıma sınırından fazla yük yüklemişse
 - Azami hız sınırını aşmışsa
- Aksi bir düzenleme yoksa saatte 100 km hızla giden bir sürücü, öndeki araca en fazla kaç metre yaklaşabilir?
 - 20
 - 30
 - 50
 - 40
- Eğimli, iki yönlü ve dar bir yolda karşı karşıya gelen sürücülerden hangisinin davranışı doğrudur?
 - Yokuş yukarı çıkan sürücü, inen sürücüye yol verir
 - İnen sürücü, çıkan sürücüyü uyararak durdurur
 - İnen sürücü motoru durdurup vitesi boşa alır
 - Yokuş aşağı inen sürücü, yokuş yukarı çıkan sürücüye yol verir
- İşaret levhasıyla belirtilmiş yaya veya okul geçidine yaklaşan sürücünün yapması gerekenler arasında hangisi YOKTUR?
 - Geçiş için önceliği yayalara tanımak
 - Okul geçidi görevlisinin talimatlarına uymak
 - Hızını azaltmak
 - Hızını artırmak
- Hangi durumda bir motorlu aracı kara yolunda kullanmanız yasaktır?
 - Aracın periyodik bakım zamanı geçmişse
 - Kullanacağınız araç bir başkasının adına kayıtlıysa
 - Sahip olduğunuz sürücü belgesi, kullanacağınız aracın cinsine uygun değilse
 - Araç için kasko sigortası yapılmamışsa

6. Gündüz bir aracı çeken araç ile çekilen araç arasındaki mesafe iki buçuk metreyi aşıyorsa, bağlantının ortasına ne asılmalıdır?
- A) Yeşil yansıtıcı ya da 20x20 cm boyutunda yeşil bez
 - B) Beyaz bayrak
 - C) Sarı yansıtıcı ya da 20x20 cm boyutunda sarı bez
 - D) Kırmızı yansıtıcı ya da 20x20 cm boyutunda kırmızı bez
7. Araçtaki yangın söndürme cihazı nerede bulundurulmalıdır?
- A) Arka bagajda
 - B) Sürücünün kolayca uzanabileceği, hemen yanındaki bir yerde
 - C) Arka camın önündeki rafta
 - D) Torpido gözünün içinde
8. Okul taşıtının arkasındaki ışıklı DUR işaretinin yandığını gördüğünüzde ne yapmalısınız?
- A) Diğer sürücüler uyarıp yolunuza devam etmelisiniz
 - B) Aracınızı durdurmalısınız
 - C) Yavaşlayıp dikkatlice geçmelisiniz
 - D) Hızınızı artırarak bölgeden uzaklaşmalısınız
9. Ölümlü ya da ağır hasarlı bir trafik kazasına karışan sürücüler için aşağıdakilerden hangisi yasaktır?
- A) İstendiğinde gerekli bilgi ve belgeleri karşı tarafa vermek
 - B) Kazaya karışan aracın yerini değiştirmek
 - C) Olayı en kısa sürede yetkililere bildirmek
 - D) Trafik güvenliği için ışıklı ya da yansıtıcı uyarı işaretleri koymak
10. Karayolları Trafik Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi sürücü olabilmek için aranan şartlardan biri değildir?
- A) Kullanılacak araç cinsine göre belirlenen yaşı doldurmuş olmak
 - B) Belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak
 - C) Sürücülüğe uygun olduğunu gösteren sağlık raporu almak
 - D) Bir meslek sahibi olmak
11. Aksine bir işaret ya da durum yoksa, trafik ışığında yeşil yanarken sürücü nasıl davranmalıdır?
- A) Durmadan, dikkatli şekilde geçmelidir
 - B) İlk geçiş hakkı yayalarda olduğu için beklemelidir
 - C) Sağdan gelen araçların önce geçmesini beklemelidir
 - D) Durup yolu kontrol ettikten sonra geçmelidir
12. Şehirler arası yolda ticari amaçla yük veya yolcu taşıyan şoförler, 4,5 saat kesintisiz araç kullandıktan sonra en az kaç dakika dinlenmelidir?
- A) 45 dakika
 - B) 20 dakika
 - C) 25 dakika
 - D) 35 dakika

- 13.** Trafik kazalarına yol açan etkenler gruplandırıldığında, aşağıdakilerden hangisi yol ve çevre faktörleri arasında sayılmaz?
- A)** Kaldırımların yetersiz olması
 - B)** Uyarı işaretlerinin yetersiz olması
 - C)** Eski ve yetersiz araçların kullanılması
 - D)** Yolun bakımsız olması
- 14.** Araçta bulundurulmuş ilk yardım çantasındaki malzemelerin miktarı neye göre belirlenir?
- A)** Aracın tipine ve araçta bulunacak kişi sayısına
 - B)** Sürücü ve yolcuların sağlık durumuna
 - C)** Mevsime ve yolun durumuna
 - D)** Sürücünün kişisel tercihi
- 15.** "Bak-Dinle-Hisset" yönteminde, yaralının ağzına bir ayna ya da cam yaklaştırıp buğulanma olup olmadığını kontrol etmek hangi adıma karşılık gelir?
- A)** Dinle
 - B)** Dinle ve Hisset
 - C)** Hisset
 - D)** Bak
- 16.** Ağızdan ağıza suni solunum uygulanacak bir kazazede hangi pozisyona getirilmelidir?
- A)** Yüzüstü yatış
 - B)** Sırtüstü yatış
 - C)** Yan yatış
 - D)** Yarı oturuş
- 17.** Şah damarına (boyun atardamarı) baskı uygulanması hangi bölgedeki kanamaları durdurmak için yapılır?
- A)** Kol bölgesindeki kanamalar
 - B)** Yüz bölgesindeki kanamalar
 - C)** Bacak bölgesindeki kanamalar
 - D)** Karın bölgesindeki kanamalar
- 18.** Dinlenme hâlindeki sağlıklı bir yetişkinin dakikadaki normal nabız sayısı hangi aralıktadır?
- A)** 100 - 120
 - B)** 40 - 50
 - C)** 60 - 100
 - D)** 10 - 20

19. Egzoz gazından zehirlenme vücuda hangi yolla gerçekleşir?

- A) Solunum yolu
- B) Dolaşım yolu
- C) Boşaltım yolu
- D) Sindirim yolu

20. Aşağıdaki kırıklardan hangisinde atelle tespit yerine farklı bir yöntem tercih edilir?

- A) Kalça kemiği kırığında
- B) Bacak kemiği kırığında
- C) Köprücük kemiği kırığında
- D) Ön kol kemiği kırığında

Motor ve Araç Tekniği

21. Aşağıdakilerden hangisi yakıt tüketimini artıran ve doğrudan sürücünün davranışından kaynaklanan bir kusurdur?

- A) Lastik hava basıncının düşük olması
- B) Rölanti ayarının bozuk olması
- C) Frenlerin ayarsız olması
- D) Aşırı hız yapılması

22. Yanma odasında oluşan yanmış gazları toplayıp egzoz borusuna ileten motor parçası hangisidir?

- A) Emme supabı
- B) Emme manifoldu
- C) Karbüratör
- D) Egzoz manifoldu

23. Dizel motorlu bir aracı çalıştırırken marşa basmadan önce gösterge panelindeki hangi ikaz ışığının sönmesi beklenmelidir?

- A) El freni ikaz ışığı
- B) Isıtma bujisi ikaz ışığı
- C) Yağ basıncı ikaz ışığı
- D) Akü şarj ikaz ışığı

24. Soğutma sistemindeki termostat, hangi sıvının sıcaklığını belirli bir düzeyde tutmaya yarar?

- A) Diferansiyel yağının
- B) Fren hidroliğinin
- C) Motor soğutma suyunun
- D) Vites kutusu yağının

25. Araçtaki elektrikli bir donanım aniden çalışmaz hâle gelirse ilk olarak neyi kontrol etmelisiniz?

- A) Sigorta kutusundaki ilgili sigortayı
- B) Ateşleme sistemindeki ilgili bujiyi
- C) Depodaki yakıt miktarını
- D) Motor yağ seviyesini

- 26.** Sağa ya da sola döneceğinizi çevrenizdeki sürücülere bildirmek için hangi lambaları kullanırsınız?
- A)** Sinyal lambalarını
 - B)** Geri vites lambalarını
 - C)** Park lambalarını
 - D)** Sis lambalarını
- 27.** Lastik hava basınçları birbirinden farklıysa fren yaptığınızda ne ile karşılaşılırsınız?
- A)** Fren pedalı sertleşir
 - B)** Frenlerden ses gelmeye başlar
 - C)** Fren hidroliği eksilir
 - D)** Araç bir yana doğru çeker
- 28.** Rot ayarı bozuk olan bir araçta lastiklerde hangi belirti görülür?
- A)** Direksiyon mili eğilir
 - B)** Ön lastikler içten ya da dıştan aşınır
 - C)** Arka lastikler ortadan aşınır
 - D)** Direksiyon kovanı eğilir
- 29.** Bir araçta hareket için gereken güç hangi kaynaktan elde edilir?
- A)** Şafttan
 - B)** Motordan
 - C)** Vites kutusundan
 - D)** Tekerleklerden
- 30.** İçten yanmalı bir motor, hangi enerji türünü mekanik enerjiye çevirir?
- A)** Elektrik enerjisini
 - B)** Nükleer enerjiyi
 - C)** Isı enerjisini
 - D)** Hidrolik enerjiyi
- 31.** Yakıt sistemiyle ilgili yapılması gereken kontrol hangisidir?
- A)** Yakıt seviyesinin kontrolü
 - B)** Yağ seviyesi kontrolü
 - C)** Elektrolit seviyesi kontrolü
 - D)** Antifriz kontrolü
- 32.** Araç elektrik devrelerinde kullanılan sigortanın görevi nedir?
- A)** Aküyü şarj etmek
 - B)** Bujilere giden akımı yükseltmek
 - C)** Endüksiyon bobinine giden akımı yükseltmek
 - D)** Kısa devre durumunda sistemi korumak

- 33.** Ön tekerleklerin balansı bozuksa sürücü bunu en çok nerede hisseder?
- A)** Vites kutusunda titreşim olarak
 - B)** Direksiyonda titreşim olarak
 - C)** Diferansiyelde titreşim olarak
 - D)** Kavramada titreşim olarak
- 34.** Benzinli motorlarda bulunan buji hangi sisteme ait bir parçadır?
- A)** Ateşleme sistemine
 - B)** Aydınlatma sistemine
 - C)** Süspansiyon sistemine
 - D)** Soğutma sistemine
- 35.** Motor çalışmıyorken araçta akünün yerine getirdiği görev hangisidir?
- A)** Aydınlatma sistemini ve diğer elektrikli alıcıları beslemek
 - B)** Tekerleklerle binen yükü hafifletmek
 - C)** Vites kutusunu çalıştırmak
 - D)** Motoru yağlamak
- 36.** Motor yağı normal seviyenin çok altındayken araç kullanılmaya devam edilirse ne olması beklenir?
- A)** Motor gücü artar
 - B)** Motor aşırı ısınır ve hasar görür
 - C)** Motor normal şekilde çalışmayı sürdürür
 - D)** Motor çabucak soğur
- 37.** Motosiklet kullanırken sürekli yarım debriyajla gidilmesinin sonucu hangisidir?
- A)** Motosiklet daha hızlı gider
 - B)** Debriyaj balatası aşınır
 - C)** Vites kutusu aşınır
 - D)** Hız göstergesi bozulur

Cevap Anahtarı · 12 Temmuz 2014

1-A	2-C	3-D	4-D	5-C	6-D	7-B	8-B	9-B	10-D
11-A	12-A	13-C	14-A	15-D	16-B	17-B	18-C	19-A	20-C
21-D	22-D	23-B	24-C	25-A	26-A	27-D	28-B	29-B	30-C
31-A	32-D	33-B	34-A	35-A	36-B	37-B			

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

1. soru · Doğru cevap: A) Uyuşturucu madde etkisi altında araç kullanıyorsa

Uyuşturucu veya uyarıcı madde, algılama, dikkat, karar verme ve tepki yeteneğini ciddi biçimde bozar. Bu yüzden belgeleri tam olsa bile uyuşturucu madde alarak araç kullanan sürücü araç kullanmaktan men edilir. Bu durum hem sürücünün hem de yoldaki diğer insanların hayatını doğrudan tehlikeye atar. Uyuşturucu etkisinde araç kullanmak ağır yaptırımları olan ciddi bir trafik kuralı ihlalidir.

2. soru · Doğru cevap: C) 50

Takip mesafesinde temel kural, öndeki araçla aradaki mesafenin en az hızın yarısı kadar metre olmasıdır. Saatte 100 km hızla giden sürücü için bu değer 50 metredir; yani öndeki araca en fazla 50 metreye kadar yaklaşabilir. Yeterli takip mesafesi, öndeki aracın ani fren yapması durumunda sürücüye algılama, karar verme ve durma için zaman kazandırır. Yağmurlu, karlı veya sisli havada bu mesafe daha da artırılmalıdır.

3. soru · Doğru cevap: D) Yokuş aşağı inen sürücü, yokuş yukarı çıkan sürücüye yol verir

Eğimli ve dar iki yönlü yollarda karşılaşmada inen araç sürücüsü, çıkan araç sürücüsüne yol verir. Çünkü yokuş yukarı çıkan aracın durduktan sonra yeniden kalkması daha zordur. İnen araç, fren ve motor freniyle daha kolay kontrol edilir ve gerektiğinde güvenli bir noktada durabilir. Bu kural, dar yollarda geçişi güvenli ve akıcı hâle getirir.

4. soru · Doğru cevap: D) Hızını artırmak

Yaya ve okul geçitleri yayaların, özellikle çocukların güvenli karşıya geçmesi için düzenlenmiştir. Sürücü bu geçitlere yaklaşırken hızını azaltmalı, ilk geçiş hakkını yayalara vermeli ve varsa okul geçidi görevlisinin talimatlarına uymalıdır. Hız artırmak ise geçitte bulunan veya geçmek üzere olan yayaları ciddi tehlikeye sokar. Bu nedenle soruda kurallar arasında yer almayan davranış hızı artırmaktır.

5. soru · Doğru cevap: C) Sahip olduğunuz sürücü belgesi, kullanacağınız aracın cinsine uygun değilse

Sürücü belgeleri, kullanılacak araç cinslerine göre farklı sınıflara ayrılır. Bir kişi ancak sürücü belgesinin kapsadığı cinsten bir aracı kara yolunda kullanabilir. Belgenin kapsamadığı bir aracı kullanmak, belgesiz araç kullanmakla aynı sonucu doğurur ve trafik kuralı ihlalidir. Aracın kime ait olduğu ya da isteğe bağlı sigortaların bulunup bulunmaması bu kuralı değiştirmez.

6. soru · Doğru cevap: D) Kırmızı yansıtıcı ya da 20x20 cm boyutunda kırmızı bez

Çeken ve çekilen araç arasındaki bağlantı (halat, zincir vb.) uzadıkça diğer sürücüler tarafından fark edilmesi zorlaşır. Bu yüzden açıklık iki buçuk metreden fazla ise bağlantının orta kısmına kırmızı yansıtıcı veya 20x20 cm ebadında kırmızı bez asılır. Kırmızı renk trafikte tehlikeyi ve dikkat edilmesi gereken engeli simgeler. Bağlantıyı görünür kılmak, araçların arasından geçmeye çalışan bir sürücünün ya da yayanın halata takılmasını önler.

7. soru · Doğru cevap: B) Sürücünün kolayca uzanabileceği, hemen yanındaki bir yerde

Araç yangınları çok kısa sürede büyür. Bu nedenle yangın söndürme cihazının sürücünün hemen yanında, kolayca ulaşılabilir ve sabitlenmiş biçimde bulunması gerekir. Cihaz bagajda ya da eşyaların arasında olursa, onu çıkarmak için harcanan saniyeler yangının yayılmasına yol açar. Ayrıca cihaz sabitlenmezse ani frenlemede araç içinde fırlayarak yaralanmaya neden olabilir.

8. soru · Doğru cevap: B) Aracınızı durdurmalsınız

Okul taşıtının arkasındaki ışıklı DUR işareti, öğrencilerin araca indiği ya da bindiği anlamına gelir. Bu işaret yandığında arkadan gelen sürücüler araçlarını durdurmak zorundadır. Çocuklar trafikte dikkatsiz ve aceleci davranabilir; aracın önünden ya da arkasından aniden yola çıkabilirler. İşaret sönüp okul taşıtı hareket edene kadar beklemek, olası bir kazayı önler.

9. soru · Doğru cevap: B) Kazaya karışan aracın yerini değiştirmek

Ölümlü, yaralanmalı veya ağır hasarlı kazalarda kazanın nasıl olduğu araçların durduğu konuma bakılarak tespit edilir. Bu yüzden sürücülerin kazaya karışan aracın yerini değiştirmesi yasaktır. Araçların yeri değişirse kusur durumu doğru belirlenemez ve delil kaybolur. Sürücüler ise kaza yerini işaretlemek, yetkililere haber vermek ve istendiğinde bilgi-belge vermekle yükümlüdür.

10. soru · Doğru cevap: D) Bir meslek sahibi olmak

Sürücü belgesi alabilmek için kanunda aranan temel şartlar; belirli bir yaşı doldurmak, sağlık bakımından uygun olmak ve belirli bir öğrenim düzeyine sahip olmaktır. Adaylar ayrıca sürücü kursunu bitirip sınavlarda başarılı olmalıdır. Bir meslek sahibi olmak ise sürücü olabilmenin şartlarından biri değildir. Mesleği olmayan biri de diğer koşulları sağlıyorsa sürücü belgesi alabilir.

11. soru · Doğru cevap: A) Durmadan, dikkatli şekilde geçmelidir

İşıklı trafik işaret cihazında yeşil ışık, o yöndeki araçların geçebileceğini gösterir. Aksine bir işaret veya durum yoksa sürücü durmadan, ancak dikkatini koruyarak geçer. Dikkatli geçmek; kavşakta kalmış araçlara, kırmızıda geçmeye çalışan sürücülere ve yola çıkan yayalara karşı tetikte olmak demektir. Yeşil ışık geçiş izni verir ama sürücüyü dikkat yükümlülüğünden kurtarmaz.

12. soru · Doğru cevap: A) 45 dakika

Uzun süre aralıksız araç kullanmak dikkat, refleks ve karar verme yeteneğini belirgin biçimde düşürür. Bu yüzden şehirler arası ticari taşımacılık yapan şoförler 4,5 saat kesintisiz sürüşten sonra en az 45 dakika dinlenmelidir. Dinlenme molası yorgunluğun ve uykusuzluğun yol açtığı kazaları önlemeye yöneliktir. Mola sırasında araçtan inip hareket etmek, temiz hava almak ve hafif beslenmek dinçliği artırır.

13. soru · Doğru cevap: C) Eski ve yetersiz araçların kullanılması

Trafik kazalarının nedenleri genellikle insan, araç ve yol-çevre faktörleri olarak üç grupta incelenir. Yetersiz işaretleme, bakımsız yol, eksik kaldırım, kötü aydınlatma ve olumsuz hava koşulları yol-çevre faktörlerine girer. Eski ve yetersiz araçların kullanılması ise yolun ya da çevrenin değil, doğrudan aracın durumuyla ilgilidir; bu nedenle araç faktörü olarak değerlendirilir ve çevre faktörleri arasında yer almaz.

14. soru · Doğru cevap: A) Aracın tipine ve araçta bulunacak kişi sayısına

Araçlardaki ilk yardım çantasının içeriği, olası bir kazada yardım edilecek kişi sayısı düşünülerek hazırlanır. Bu nedenle malzeme miktarı aracın tipine ve araçta bulunacak kişi sayısına göre belirlenir. Otomobil ile çok sayıda yolcu taşıyan bir otobüsün ilk yardım çantası aynı olamaz; yolcu kapasitesi arttıkça sargı bezi, gazlı bez ve benzeri malzemelerin miktarı da artmalıdır.

15. soru · Doğru cevap: D) Bak

Solunum kontrolünde kullanılan Bak-Dinle-Hisset yönteminde; göğüs hareketleri ve ağza tutulan ayna ya da camdaki buğulanma gözle izlenir, yani Bak adımına girer. Dinle adımıyla kulak yaralının ağzına yaklaştırılarak nefes sesi duyulmaya çalışılır; Hisset adımıyla ise nefesin sıcaklığı yanakta hissedilir. Üç adım birlikte uygulanarak solunum değerlendirilir.

16. soru · Doğru cevap: B) Sırtüstü yatış

Suni solunum yapabilmek için hava yolunun açılması gerekir. Bunun için kazazede sert bir zemine sırtüstü yatırılır, baş geriye itilip çene yukarı kaldırılarak hava yolu açılır. Sırtüstü yatış, hem ağza kolay erişim sağlar hem de gerektiğinde göğüs basısının etkili uygulanmasına imkân verir. Diğer pozisyonlarda hava yolu açık tutulamaz.

17. soru · Doğru cevap: B) Yüz bölgesindeki kanamalar

Şah damarı (boyun atardamarı), başa ve yüz bölgesine kan taşır. Bu nedenle yüz bölgesindeki ciddi kanamalarda, kanamanın olduğu taraftaki şah damarına baskı uygulanarak kan akışı azaltılabilir. Basınç noktasına baskı, kanayan bölgeyi besleyen atardamarın kemiğe doğru bastırılmasıdır. Şah damarına baskı yalnızca tek taraftan yapılmalıdır; aksi hâlde beynin kanlanması tehlikeye girer.

18. soru · Doğru cevap: C) 60 - 100

Sağlıklı bir yetişkinde dinlenme hâlinde kalp dakikada yaklaşık 60 ile 100 kez atar. Nabız, kalbin her atımında atardamar duvarında hissedilen dalgalanmadır. Nabız; yaş, efor, heyecan ve ateş gibi durumlarla değişebilir. Bu aralığın belirgin altında veya üstünde ölçülen nabız, kazazededenin durumunun ciddi olabileceğine işaret eder ve 112'ye bildirilmelidir.

19. soru · Doğru cevap: A) Solunum yolu

Egzoz gazı, renksiz ve kokusuz karbonmonoksit içerir. Bu gaz solunum yoluyla akciğerlere ulaşır ve kandaki oksijen taşınmasını engeller. Kapalı garajda motoru çalışır hâlde bırakmak veya egzoz sistemi kaçak yapan araçta uzun süre kalmak bu tür zehirlenmenin en sık nedenleridir. Baş ağrısı, baş dönmesi, bulantı ve uyuşukluk ilk belirtilerlerdendir.

20. soru · Doğru cevap: C) Köprücük kemiği kırığında

Köprücük kemiği, şekli ve konumu nedeniyle atelle sabitlenmeye uygun değildir. Bu kırıkta atel kullanılmaz; kol üçgen sargı ile askıya alınarak omuz ve kolun hareketi kısıtlanır. Kalça, bacak ve ön kol kırıklarında ise kırık bölgenin altındaki ve üstündeki eklemleri içine alacak şekilde atel uygulanır. Amaç, kırık uçlarının hareket ederek çevre dokulara zarar vermesini önlemektir.

21. soru · Doğru cevap: D) Aşırı hız yapılması

Yakıt tüketimini artıran nedenler, araçtan ve sürücüdenden kaynaklananlar olarak ikiye ayrılır. Lastik basıncı, rölanti ve fren ayarı araçla ilgili teknik kusurlardır. Aşırı hız yapılması ise doğrudan sürücünün tercihidir. Hız arttıkça hava direnci hızla büyür ve motor daha fazla yakıt harcar. Ani hızlanıp sert fren yapmak da tüketimi artıran sürücü davranışlarıdır.

22. soru · Doğru cevap: D) Egzoz manifoldu

Motorda yanma tamamlandıktan sonra egzoz supabı açılır ve yanmış gazlar silindirden çıkar. Bu gazları silindirlerden toplayıp egzoz borusuna aktaran parça egzoz manifoldudur. Emme manifoldu ve emme supabı motora giren karışımla, egzoz manifoldu ve egzoz supabı ise motordan çıkan gazlarla ilgilidir. Bu ayrımı akılda tutmak benzer şıkları karıştırmayı önler.

23. soru · Doğru cevap: B) Isıtma bujisi ikaz ışığı

Dizel motorlarda yakıt, sıkıştırılmış havanın sıcaklığıyla tutuşur. Özellikle soğuk havada yanma odasını önceden ısıtmak için ısıtma bujileri kullanılır. Kontak açıldığında yanan ısıtma bujisi ikaz ışığı, ısıtmanın sürdüğünü gösterir. Bu ışık söndükten sonra marşa basılırsa motor daha kolay çalışır, akü ve marş motoru gereksiz zorlanmaz.

24. soru · Doğru cevap: C) Motor soğutma suyunun

Termostat, motor ile radyatör arasındaki su geçişini sıcaklığa göre açıp kapatan bir valftir. Motor soğukken kapalı kalarak suyun radyatöre gitmesini engeller ve motorun hızla ısınmasını sağlar. Motor çalışma sıcaklığına ulaşınca termostat açılır, su radyatörden geçerek soğur. Böylece motor soğutma suyunun sıcaklığı belirli bir aralıkta tutulur.

25. soru · Doğru cevap: A) Sigorta kutusundaki ilgili sigortayı

Araçtaki farlar, silecek, radyo, cam motoru gibi her elektrikli alıcı bir sigorta ile korunur. Devrede aşırı akım veya kısa devre oluştuğunda sigorta atar ve o devrenin elektriği kesilir. Bu nedenle tek bir donanım çalışmadığında ilk bakılacak yer sigorta panelindeki ilgili sigortadır. Atmış sigorta aynı amper değerinde yenisiyle değiştirilir; sorun sürüyorsa devre bir ustaya kontrol ettirilir.

26. soru · Doğru cevap: A) Sinyal lambalarını

Dönüş, şerit değiştirme ve parktan çıkma gibi manevralar, sinyal (dönüş) lambaları ile önceden bildirilir. Bu lambalar aracın ön, arka ve çoğu zaman yan kısımlarında turuncu renkte yanıp söner. Sinyali manevradan yeterince önce vermek, arkadaki ve karşıdaki sürücülerin hızlarını ve konumlarını ayarlamasına fırsat tanır. Manevra bitince sinyalin kapandığından emin olunmalıdır.

27. soru · Doğru cevap: D) Araç bir yana doğru çeker

Hava basıncı farklı olan lastiklerin yola temas yüzeyi ve tutunma kuvveti de farklı olur. Frenleme sırasında bir taraftaki lastik daha fazla, diğeri daha az tutunduğundan araç bir tarafa doğru çeker. Bu durum özellikle ani frenlerde direksiyon hâkimiyetini zorlaştırır ve aracın şeridinden çıkmasına yol açabilir. Bu yüzden lastik basınçları üreticinin önerdiği değerlerde ve aynı aks üzerinde eşit tutulmalıdır.

28. soru · Doğru cevap: B) Ön lastikler içten ya da dıştan aşınır

Rot ayarı, ön tekerleklerin birbirine göre açısını (toe ayarı) belirler. Ayar bozulduğunda tekerlekler tam düz ilerlemez, yola hafifçe sürtünerek yuvarlanır. Bu sürtünme sonucunda ön lastiklerin iç veya dış kenarlarında düzensiz aşınma oluşur. Ayrıca araç düz yolda bir tarafa çekebilir ve direksiyon ortada durmayabilir.

29. soru · Doğru cevap: B) Motordan

Araçlarda hareket için gerekli güç motorda üretilir. İçten yanmalı motorda yakıtın yanmasıyla oluşan enerji, pistonlar ve krank mili aracılığıyla dönme hareketine çevrilir. Bu güç kavrama, vites kutusu, şaft, diferansiyel ve akslar üzerinden tekerleklerle iletilir. Bu parçaların tamamı güç aktarma organlarını oluşturur; ancak hiçbiri gücün kaynağı değildir.

30. soru · Doğru cevap: C) Isı enerjisini

İçten yanmalı motorlarda yakıt-hava karışımı silindir içinde yakılır. Yanma sonucu ortaya çıkan ısı enerjisi, gazların genişlemesiyle pistonu iter. Pistonun doğrusal hareketi biyel kolu aracılığıyla krank miline iletilir ve dönme hareketine, yani mekanik enerjiye dönüşür. Aracı hareket ettiren enerji budur.

31. soru · Doğru cevap: A) Yakıt seviyesinin kontrolü

Yakıt sistemi; yakıt deposu, yakıt pompası, yakıt filtresi, borular ve enjektörler (veya karbüratör) gibi parçalardan oluşur. Bu sistemde sürücünün yapacağı en temel kontrol yakıt seviyesinin kontrolüdür. Yola çıkmadan önce yakıt göstergesine bakmak, yolda kalmayı önler. Depoda yakıtın çok azalması, dipteki tortunun pompaya ve filtreye çekilmesine de neden olabilir.

32. soru · Doğru cevap: D) Kısa devre durumunda sistemi korumak

Sigorta, elektrik devresine seri bağlanan ve içinden belirli bir değerin üzerinde akım geçtiğinde eriyerek devreyi kesen bir güvenlik elemanıdır. Kısa devre veya aşırı yüklenme olduğunda sigorta atar; böylece kabloların aşırı ısınması, donanımların zarar görmesi ve yangın çıkması önlenir. Yani sigortanın görevi kısa devrede sistemi korumaktır.

33. soru · Doğru cevap: B) Direksiyonda titreşim olarak

Balans, tekerleğin ağırlığının çevresine eşit dağılmasıdır. Ağırlık dengesiz olduğunda tekerlek dönerken saldı yapar ve titreşim üretir. Ön tekerlekler direksiyon sistemine bağlı olduğundan, ön tekerleklerdeki balanssızlık sürücüye direksiyonda titreşim olarak yansır. Bu titreşim genellikle belirli hızlarda daha belirgin hissedilir.

34. soru · Doğru cevap: A) Ateşleme sistemine

Benzinli motorlarda yakıt-hava karışımı sıkıştırıldıktan sonra kıvılcımla tutuşturulur. Bu kıvılcımı oluşturan parça bujidir ve buji ateşleme sisteminin elemanıdır. Ateşleme sisteminde akü, kontak anahtarı, bobin ve bujiler birlikte çalışır. Bobin akünün düşük gerilimini yükseltir, buji ise bu yüksek gerilimle silindir içinde kıvılcım çakar.

35. soru · Doğru cevap: A) Aydınlatma sistemini ve diğer elektrikli alıcıları beslemek

Akü, elektrik enerjisini kimyasal olarak depolayan bir parçadır. Motor çalışmazken araçta elektrik üreten bir kaynak olmadığı için farlar, lambalar, radyo gibi alıcıları akü besler. Motor çalıştığında elektrik ihtiyacını şarj dinamosu (alternatör) karşılar ve aynı zamanda aküyü şarj eder. Akünün en önemli bir diğer görevi de marş motorunu çalıştırarak motoru harekete geçirmektir.

36. soru · Doğru cevap: B) Motor aşırı ısınır ve hasar görür

Motor yağı, hareketli parçalar arasında ince bir film oluşturarak sürtünmeyi azaltır ve ısının bir kısmını uzaklaştırır. Yağ seviyesi çok düştüğünde parçalar metal metale sürtünür ve motor aşırı ısınarak zarar görür. Bu durum devam ederse piston, segman ve yataklarda ciddi aşınma, hatta motorun kilitlemesi görülebilir. Gösterge panelinde yağ basıncı uyarı ışığı yanarsa araç güvenli bir yerde durdurulup motor kapatılmalıdır.

37. soru · Doğru cevap: B) Debriyaj balatası aşınır

Yarım debriyajda debriyaj tam kavramaz; balata ile baskı yüzeyi arasında sürekli kayma ve sürtünme oluşur. Bu yüzden sürekli yarım debriyaj kullanımında debriyaj balatası aşınır. Sürtünme ısıya dönüşür, balata yanar ve kısa sürede debriyaj kaçırmaya başlar. Yarım debriyaj yalnızca kalkış ve çok düşük hızlı manevralar gibi kısa anlarda kullanılmalıdır.